

Cum să bombănești pozitiv

O carte despre China poate fi „știre”, pentru că toată lumea este interesată, dacă nu curioasă și, uneori, intrigată de ceea ce se petrece în această țară. Este o afirmație care aproape că nu mai are nevoie de argumente: toată lumea vorbește despre China: a doua economie a lumii în cifre absolute, cel mai mare producător și exportator de bunuri, primul partener comercial al Uniunii Europene și al SUA...; și, ceea ce știam cu toții, încă din școală, cea mai populată țară a lumii: unul din 7 locuitori ai Pământului este chinez. Fără îndoială, sunt și alte motive pentru care decidenții politici, oamenii de afaceri, cercetătorii, analiștii și tot mai mulți oameni obișnuiți caută să înțeleagă mai bine ce se petrece într-o societate care, în mai puțin de 35 de ani, a devenit „altfel”...

„Cartea Marinei Almășan este despre Beijing, nu despre China!” ar putea bombăni cineva care știe că, așa cum se întâmplă oriunde în lume, dacă vizitezi capitala unei țări nu înseamnă că ai vizitat toată țara —

evident, excepții sunt statele-oraș, de la Singapore, ca să rămânem în Asia, până la Vatican... Beijingul reprezintă mai mult decât capitala Chinei și mai puțin decât întreaga Chină: pe străzile sale diversitatea chipurilor este la fel de mare ca și diversitatea etnică a populației de peste 1,3 miliarde, așa că oricine se plimbă mai mult de două ore prin oricare dintre cartierele orașului își schimbă impresia că „toți chinezii sunt la fel”.

Cele 10 zile petrecute la Beijing au pus-o pe Marina Almășan la (cel puțin) un test: acela de a rămâne deschisă la ceea ce vede și de a uita, în prealabil, ceea ce credea că știe despre locurile pe care le-a străbătut. Nu este ușor lucru: un alt lucru comun este că poți afla aproape orice despre Beijing (sau despre China) de pe internet — dar dacă vrei să treci din realitatea „virtuală” în cea „adevărată”, trebuie să știi unde este granița dintre cele două lumi. Rândurile pe care le-a scris sunt mărturie că Marina Almășan a trecut cu succes și granița, și testul.

Cartea este mai mult decât o carte de călătorie și altceva decât o suită de reportaje; nu este, evident, un ghid, după cum nici nu este un eseu analitic. Este o „colecție de bombăneli” — însă chiar dacă bombăneala sugerează, de regulă, nemulțumirea celui care o face, în cazul de față mesajul poate fi, cel mult, expresia frustrării față de ceea ce nu a mai apucat autoarea să vadă: pentru că un oraș care are populația României mai are și multe alte locuri și lucruri pe care nu le vezi decât după ce trăiești de 10 ori mai mult printre locuitorii săi.

Una dintre notele specifice ale scrierilor Marinei Almășan este umorul — fie al său propriu, fie cel preluat și redat de pe stradă — care se regăsește în paginile cărții (și contrazice, așadar, nemulțumirea bombănitoare...). Cu puțină atenție, se poate întrezări și existența unor „săgeți” umoristice auto-adresate, ceea ce asigură calitatea scrierii; mai mult, este starea care poate fi descoperită în multe locuri din Beijing, mai ales în cele destinate turiștilor. Este o condiție obligatorie pentru vizitatori să-și păstreze simțul umorului față de interlocutorii locali.

Am regăsit în cartea Marinei Almășan imagini și impresii pe care le-am avut, la rândul-mi, trecând prin aceleași locuri, pe jos, cu autobuzul și cu metroul, ca orice străin aflat în Beijing. Pentru orice diplomat este obligatorie ieșirea din matricea profesiei și explorarea mediului în care lucrează, așa că plimbările de acest gen, atunci când pot fi făcute, sunt elementare. M-am bucurat să văd că impresiile sunt comune, mai ales că, în conversațiile pe care le-am avut cu doamna Almășan, am convenit că împărtășirea lor este un subiect pe care îl vom aborda doar *post factum*. Experiența proprie trebuie să rămână proprie cât mai mult cu putință; cred că bombănelile rezultate din preumblările prin Beijing certifică reușita acestui exercițiu.

DORU COSTEA,
Ambasadorul României la Beijing

De ce se mai miră Marina la Beijing

Marina Almășan, la a cărei construcție ziaristică am trudit și eu în tinerețea ei, punând cărămizi la un talent cert, îmi trimite iar o carte în manuscris. Pe-depsit pentru îndrăzneala de a o fi descoperit, iar mă somează s-o citesc și să exprim un punct de vedere. Un punct de vedere cu care, eventual, să nu fiu de acord! Marina, fată mișcăcioasă pe planetă, a ajuns — n-avea cum să nu ajungă — și la Beijing, în mijlocul unui miliard și jumătate de chinezi, câți sunt cu totul, până-n buza Pacificului. Am fost și eu de câteva ori în China, am umblat și pe Marele Zid și chiar mi-am împiedicat pașii, la o distanță de ani, de pașii zvelți desigur ai autoarei. Eram curios ce-o impresionează pe eterna vânătoare de noutăți. În prima istorisire, Marina povestește cum făcea sport, pe trotuar, o bătrânică, uimind-o din cale-afară pe româncă. Descrierea, literară, e plină de savoare, desenând în cuvinte meștere cam ce făcea bătrâna, indiferentă la amănuntul că

niște europeni se holbează la ea. Mai apoi, scriitoarea din metropola de pe Dâmbovița, Bucureștii fiind ceva cam cât un sat chinezesc, constată că numeroși chinezi fac la fel, acest gen de învioreare fiind parte a obișnuințului. Mă așteptam ca Marina să dea buzna prin magazine. Nu, vânează gesturi, comportamente, mimici asiatice. Până acum, din ce-am citit eu, și am citit cu îndestulare, Marina face pasiune pentru o stradă necomercială, iubește Marele Palat al împăraților, caută români în uriașul Beijing și, culmea, se miră ea, găsește un chinez care putea ajunge orice în viață, doctor, savant, mai puțin vorbitor de limba română, iar el a ales să fie compatriotul nostru lingvistic. Ce să vă spun despre noua carte a Marinei? E scrisă cu savoare. Merită citită. Iată o opinie a mea cu care sunt de acord!

LUCIAN AVRAMESCU, poet

Vocația de jurnalist a Marinei Almășan, amestecată cu talentul și zvâcnetul ei de scriitor, se așază în lucrări al căror efect este, de fiecare dată, același: te fac să rămâi captivat, uluit în fața filei de carte, de ziar sau revistă, incapabil să oprești lectura înainte de ultimul cuvânt și nevenindu-ți să crezi că lumea, pe care ai fi putut să juri că o știi și tu destul de bine, și-a păstrat, totuși, atâtea cotloane pe care doar Marina poate să le lumineze și să le descrie astfel încât să ți le readucă în gând și atenție.

De astă dată, însă, efectul magic al textelor Marinei Almășan se înmulțește cu 1 000 și stă să bubuie într-o explozie de farmec, culoare, savoare și emoție. Pentru că în volumul de față, cuprinsă de neastâmpăr, scriitoarea nu și-a mai pierdut vremea cu mărunțișurile dulci ale vieții noastre bucureștene, ci s-a hotărât să exploreze, alături de fiul ei, Victoraș, o lume aproape necunoscută celor mai mulți dintre noi.

Teleportată în miezul de foc, civilizație și ciudățenie al pământului chinez, la Beijing, Marina Almășan a

scotocit prin muzee, bazaruri, străzi, manuale de istoria Chinei, piețe, inimi de oameni, boluri de orez, maldăre de eșarfe și măști, magazine de suveniruri și, desigur, prin propriul suflet, iar ceea ce a găsit acolo a așezat, ca într-un cufăr al comorilor, în cartea de față, predând cititorului ștafeta uimirii și a bucuriei, a grabei și a uluirii, a fascinației și a satisfacției pe care ea le-a trăit și le-a cuprins în cuvinte într-un fel atât de măiestru, încât, credeți-mă, la final de lectură veți spune, din toată inima, nu „Mulțumesc”, ci „Xiexie”!

ALICE NĂSTASE BUCIUTA, jurnalist

O lectură deosebită

Sunt foarte plăcut impresionat de interesul și abnegația cu care ai reușit să descrii o națiune atât de importantă, măcar pentru cultura și istoria ei: China. Ești un jurnalist recunoscut și cu mari realizări, Marina, și te onorează munca pe care ai depus-o pentru a ne spune, atât de frumos și artistic, părerea ta despre o țară „a Soarelui Răsare”. Te admir și te felicit!

MĂDĂLIN VOICU, compozitor

1

SONDAJ DE OPINIE... FĂRĂ MICROFON!

În perioada în care doar „cochetam” cu ideea acestui Jurnal de călătorie, am avut destule nopți în care am visat lucruri legate de subiectul viitoarei mele cărți. Mă visam plimbându-mă pe Marele Zid Chinezesc, apoi mă bălăceam cu picioarele goale prin bălțile de pe plantațiile de orez — așa cum văzusem prin documentarele despre satele chineze, ba chiar, țin minte, într-o noapte mă visasem ajutor de bucătar într-un mare restaurant chinezesc din New York. Nu văzusem niciodată New Yorkul, dar știu sigur că mă aflam acolo, pentru că din bucătăria restaurantului unde fusem repartizată la spălat vase se vedea Statuia Libertății. Visele mele, care denotau clar că provocarea devenise o obsesie, au fost completate cu o judicioasă documentare. Am colindat librăriile, pentru a testa piața: cine, ce și când a mai scris despre China, în speță despre Beijing. Rezultatul „cercetărilor” mele

m-a bosumflat și bucurat deopotrivă. Bosumflat — pentru că nu prea aveam material bibliografic: în afara unor ediții ale scrierilor lui Nicolae Milescu Spătarul, alte personalități se pare că nu mai fuseseră îndemnate de muzele lor să încredințeze tiparului impresiile lor despre China cea mare. Rafturile librăriilor adăposteau câteva ghiduri de călătorie (în limbi mereu altele decât a noastră!) bogat ilustrate, frumos paginate și al naibii de scumpe.

Pe de altă parte, spuneam, m-am bucurat: aveam, iată, șansa să pășesc pe un tărâm oarecum virgin. Și cum toată viața mi-a plăcut să fiu originală, lucrul acesta m-a excitat din cale-afară...

...Imediat după aceea, jurnalistul din mine și-a pus o altă problemă: De fapt, cam ce știe românul de rând — targetul meu, carevasăzică — despre China și locuitorii săi? Desigur, dacă aveam la îndemână o cameră și un cameraman, ar fi rezultat imediat ceea ce noi, în limbaj de televiziune, numim „vox” sau „sondaj de opinie”: adică înșiruirea aceea de prim-planuri (bărbați, femei, moși, babe, intelectuali, precupețe, pușlamale și copilandri etc.) care-și spun părerea despre subiectul pus în discuție. Ei și, mi-am zis, ce dacă n-am cameră și cameraman? Nu mă oprește nimeni să le adresez aceleași întrebări celor de pe stradă!... Ceea ce am și făcut! Subiecții mei m-au recunoscut, s-au mirat că n-am alături echipa de filmare, după care, după ce le-am explicat intențiile mele, mi-au răspuns cu deosebită amabilitate, ba chiar au

fost de acord să-și dezvăluie numele și profesia. Așadar, iată ce răspunsuri am primit, într-o frumoasă după-amiază de mai, prin Piața Romană, întrebarea fiind: **NUMIȚI MĂCAR UN LUCRU PE CARE-L ȘTIȚI DESPRE CHINA!**

Mihai, 29 de ani, economist: „Este una dintre cele mai mari civilizații ale lumii. Și am citit recent că au cel mai mare număr de telefoane mobile din lume.”

Anca, 32 de ani, învățătoare: „Este cel mai mare stat al lumii, nu?”

Vladimir, 17 ani, elev: „Chinezii au inventat hârtia și praful de pușcă!”

Elena, 22 de ani, coafeză: „Mie-mi place foarte mult mâncarea chinezească, este extrem de sănătoasă, prin faptul că folosește multe legume, care sunt prelucrate la abur. Felul meu preferat sunt pachețelele de primăvară.”

Cornel P., 72 de ani, pensionar: „Pe vremea mea, între România și China era o prietenie mare! Mao Zedong și Ceaușescu aveau o legătură puternică, se admirau și respectau reciproc, iar relațiile noastre cu China erau înfloritoare. Nu știu de ce actualii guvernanți nu pun mai mare accent pe această colaborare, care ne-ar aduce numai beneficii! De fapt, nu mă mai miră nimic: totul astăzi este alandala!”

Livia, 22 de ani, studentă: „Am auzit că bărbații chinezi sunt niște amanți desăvârșiți!” (oare e bine că las acest răspuns? — n.a.)

Gălățescu, 39 de ani, inginer: „Este una din cele mai vechi civilizații ale lumii, cu o cultură extrem de vastă și cu niște tradiții fenomenale!”

Ștefan, 49 de ani, bodyguard: „Vai de mama lor, se calcă-n picioare, la cât de mulți sunt! Am auzit că mănâncă și carne de câine, au o țuică extra făcută din orez, merg numai pe biciclete, au niște costume gri, un fel de uniforme. La ei e cam cum era la noi, pe vremea lui Ceaușescu!”

Stelian O., 44 de ani, inginer: „Pe mine nu m-ați nimerit! Eu chiar am fost în China, de câteva ori, e o țară extraordinară, cu o dezvoltare uluitoare, iar Shanghaiul, orașul în care m-au dus afacerile mele, este fantastic!”

Mircea, 32 de ani, programator: „Chiar vreți să vă vorbesc despre Piața Tien an Men?...”

Matilda, 76 de ani, pensionară: „Doamna Marina, eu atât pot să vă spun: am casa plină de chinezării, încă de pe vremea lui Ceaușescu: am niște porțelanuri deosebite, un serviciu de masă cu care-mi dau gata toți invitații, ba cred că pe undeva am și un evantai foarte frumos! Iar copiii mei au crescut în niște tricouri

chinezești cu desen pe piept, drăguțe foc! Cred că am mai și păstrat vreo două, prin pod!”

Gigi, 46 de ani, șofer de taxi: „Cucoană, eu pot să-ți spun doar atât: viitorul planetei este galben!”

Acestea fiind zise, concluzia reporterului a fost una singură: lumea mai știe câte ceva despre China, dar foarte puține lucruri despre cea de astăzi! De aceea, o carte despre China lui 2014 și locuitorii săi pare a fi bine-venită. Vânt din pupa, Marina Almășan! Aventura ta la Beijing poate să înceapă!